

В преследване на успеха

Христо Шопов на 50 години

Христо Шопов защити своята амбиция. Редактирайки известната реклама можем да кажем уверено: „Преди в България, а сега и по света“. Вглеждайки се внимателно в житейския и творческия му път, ще установим, че е логично точно той да е актьорът, утвърдил се дръзко и категорично и в родното, и в западното кино.

Love net, 2011 г.

Явно Христо Шопов е бил белязан от съдбата. Знаем, че артистичните му способности са наследени. Той никога не е забравял, но и не е парадирал. че е син на големия Наум Шопов. Роден на 4 януари 1964 г. в София, Христо Шопов завършва класа на Елка Михайлова във ВИТИЗ през 1987 г. Веднага започва работа в театър „София“. Демонстрира запомнящи се изяви в „Скок в леглото“ (1992) и „Играта на челик“ (1994), като най-добрите страни на драматичния си талант разкрива в дует с баща си в камерната постановка „Контракт“ (1992) и при аудиопредставянето на романа на Константин Кацаров „Мутра“ през 2006 г.

Неговата цел обаче е кариерата в киното. Шопов е от тези звезди, които не обичат обвързване с конкретен театър и целят преимуществено работата пред камерата.

Още като студент Христо Шопов е забелязан първо от Веселина Геринска, която го взема за ролята на Пламен в „Дишай, човече!“ през 1981 г., а след това и от реформатора на българския театър Иван Добчев, предложил му важната роля на нелегалния в своя кинодебют „За госпожата и нейната мъжка компания“ (1984). Срещата

с Добчев е значимата за съдбата на актьора. Изключително важно и знаково е участието му в тийнейджърския хит на Иван Андонов „Вчера“ (1987), в който с много хъс, непосредствена убедителност и мъжкарски чар изгради образа

на бунтаря Иван „Вчера“ се оказва не само най-гледаният филм на годината, но и манифестът на нашата младежка контестация, появил се близо 20 години след западния оригинал, с който ние посрещнахме българската перестройка.

Христо Шопов има щастието да участва в още три култови родни филми – „Маргарит и Маргарита“, на Николай Волев, 1988, „Очите плачат различно“, на Александър Раковски, 1989 и „Индиански игри“, 1990 на Иван Андонов. В първия чрез героя си Маргарит отрече категорично фалша на прогнилия реален социализъм.

Във втория Шопов влезе в кожата на объркания и уязвим шофьор Васил Колев, познал за пръв път клопките на любовта, а в третия създаде образа на Борис, попаднал в абсурдната среда на ритуали, заклинания и кървав инцидент, с който българското кино смело каза „Да“ на настъпващата демокрация.

Логично бе в периода на малокартинието, продължил близо десетилетие, Христо да се снима по-рядко и не винаги в качествени проекти. Все пак в този период той работи с Людмил Тодоров в „Любовното лято на един лъохман“ (1990), с Красимир Крумов

в „Мълчанието“ (1991), с Дочо Боджаков в „Кръговрат“ (1993), снима се и в екстравагантно-осъвремененият тв мюзикъл на Хачо Бояджиев „Братът на бай Ганьо Балкански“ (1996), без да забравяме усилията му да стане звезда на родния екшън в тв поредица „Големата ченгеджийница“ (1992–1995), в която беше печеното ченге Сашо, борещо се хладнокръвно и смело с корупцията и престъпността у нас. В тези години Шопов пробва късмета си в рекламата и регистрира първите си участия в чуждестранни продукции. Те бяха епизодични изяви в италиански („Берлин 39“, 1993, реж. Серджо Солима, „Наследството на инспектор Катани“, 1995, реж. Луиджи Пирели) и българо-руски филми („Дон Кихот се завръща“, 1997, Анхел). След първите изяви в чуждоезикови филми най-после дойде и по-значимото предложение – „Сивата зона“ (2001) на Тим Блейк Нилсен. Това вече бе стойностна американска драма (на „Ню имидж“), снимана у нас. Разбира се, филмът „Сивата зона“ нямаше звездната слава на „Списъкът на Шиндлер“ (1993) на Спилбърг, но се сдобил с официална премиера и разпространение в САЩ и до голяма степен се оказва съдбоносен за срещата с големия Мел Гибсън.

Снимането на „Сивата зона“ съвпадна с оживлението в българското кинопроизводство, което обаче се оказва непродуктивно за Христо Шопов. Той прие да участва в непрестижни комедии („Коледата е възможна“, 2001, реж. Християн Ночев, Красимир) и объркани екшън-мелодрами („Най-важните неща“, 2001 на Иван Андонов, където беше неузнаваем като карикатурния бодигард Гаврил), преди да получи главната роля на психиатъра Иван в амбициозната драматична дисекция на напрегнатия ни делник в „Следвай

ме“ (2004) на Дочо Боджаков. През 2000–2004 г. осъществи задължителното чиракуване в евтините екшъни на „Ню имидж“, предназначени за непретенциозния видеопазар и дело на световно неизвестни занаятчии, докато дочака звездния си час. Той настъпи през 2003 г. с поканата на Мел Гибсън да играе Пилат Понтийски в неговата версия на последните часове от живота на Спасителя „Страстите Христови“.

Христо Шопов получи третата важна роля в драмата на Гибсън и в една по същество статична интерпретация на арамейски език успя с едри щрихи и сдържан психологизъм да очертае драмата на римския прокуратор, комуто историята отрежда не само жена му да стане последователка на християнството, но и самият той да вземе най-неблагодарното за две хилядолетия напред решение, пращайки Христос (Джим Кавийзъл) на Голгота. Каквито и възражения да имаме към лентата и режисьорската концепция, е невъзможно да отречем потресаващото й емоционално въздействие, стабилната постановъчна работа и хомогенния актьорски ансамбъл, в който блести и Христо Шопов. А че работата му е била оценена по достойнство личи и от факта, че през 2006 г. Джулио Басе го кани да играе отново Пилат в драмата си „Разследването“! След демонстрираните от него възможности го очаква плодотворна кариера на качествен поддържащ актьор. Доказателството е включването му в екипа на „Аз съм Дейвид“ (2003) на Пол Файг (чрез който получи ролята на Пилат), където игра офицер от български концлагер и бе в листата на звездите, редом до Джоан

Плаурайт – Софи, в сериала на Лионе Лампучи „Бягството на невинните“ (2004), създавайки смразяващия образ на капитан Нийдер, изявата му като Мацаний в „Спартак“ (2004) на Робърт Дорнхелм, партньорството му като Куин на Лоренцо Ламас в „Островът на грабливите птици“ (2004), на Станли Айзъкс, дуеът му с Параскева Джукелова като Казман в „Сако и Венцети“ (2005) на Фабрицио Коста, както и възловата му и много убедителна роля на злодея Исман в иначе спорния епос на братя Тавиани „Фермата на чучулигите“ (2007).

И това не е всичко – Христо Шопов се снима при Джакомо Батиато в „Резолюция № 819“ (2008) и Андреа Порпорати в „Крилата“ (2008), в „Представление под команда“ (2009) на Долф Лундгрин и „Фалшивата самоличност“ (2010) на Денис Димитър партнира на популярните екшън звезди Долф Лундгрин и Вал Килмър, в „Барбароса“ (2009) на Ренцо Мартинели получава възловата роля на архиепископа Райнхалд фон Дасел, във „Фаворитът – 3“ (2010) на Айзък Флорентин е офицерът – злодей Кус, докато в „Лов на дребни хищници“ (2010) на Цветодар Марков като Чакъра маркира завръщането си в българското кино.

В „Love.net“ (2011) е великолепен като хирурга Филип Богатев, в „Операция „Шменти капели“ (2011) демонстрира удивителен комедиен талант като Любев, в римейка на „Генерал Дела Ровере“ (2011) на Карло Карлей е отново убедителен в дежурната си изява на немския полковник Мюлер, в „Завръщане в страната на мечтите“ (2012) на Марк Уиндън поема полята на Константин, във „Варавя“ (2013) на Роджър

Йънг е Кедър, за да ни завладее като Марков в амбициозния филм на Георги Балабанов по сценарий на Жан – Клод Карие „Досието „Петров“ (2013), като психолога Алексиев в тв поредица „Къде е Маги?“ (2012) на Петър Вълчанов и Зорница София, като Йордан Вълчев в другия популярен тв сериал „Дървото на живота“ (2013) на Тодор Чапкънов.

С него той снима и хорора „Убежището“ (2013), а в поредицата „Четвъртата власт“ (2013) на Стоян Радев и Димитър Коцев – Шошо се превъплъщава в образа на шефа на Бюрото на национално следствие Павел Троянов. Така след 30 години усилия Христо Шопов осъществи своята амбиция. В следващите десетилетия го очакват нови предизвикателства и още по-амбициозни и значими кинопроекти. По дългия път на личното осъществяване.

Наградите не закъсняват – на 15 май 2012 г. на филмовия фестивал на Югоизточна Европа получава заслужено наградата за най – добра мъжка роля за превъплъщението си като доктор Филип Богатев в Love.net.

А дали осъзнаваме, че той е наше национално богатство и че заслужава да носи качествения щемпъл „Славата на България“ (по заглавието на един от важните му филми на режисьора Васил Барков от 2004 г.) е отделен въпрос. Който не касае самия актьор, а нас – неговите почитатели и критици, за които осмислянето на феномена Христо Шопов си остава ако не български комплекс, то задача с много неизвестни, чието успешно решаване е цел на обозримото бъдеще.

Борислав Гърдев

Като Пилат Понтийски в суперпродукцията на Мел Гибсън „Страстите Христови“

„Вчера“ 1987 г.